

ABONAMENTUL.

Pentru Monarhie:

Pe an 18 cor. $\frac{1}{2}$ an
9 cor. $\frac{1}{4}$ 4-50 fil.

□ □

Pentru străinătate:

Pe un an 24 coroane
 $\frac{1}{2}$ an 12 cor. $\frac{1}{4}$ an
6 coroane.

Unirea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată 14 fil., a doua
oară 12 fil., a treia
oară 10 fil.

□ □

Tot ce privește foaia
să se adreseze la Re-
dacțiunea și Admini-
strațiunea „Unirii”
în Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marța, Joia și Sâmbăta.

Soluții în chestia pressei noastre bisericești.

Situația critică, în care se află biserica noastră și aceea și mai critică, în care poate ajunge în viitorul cel mai apropiat, ne ține pe toți într-o continuă iritație nervoasă. Privim în dreapta și în stânga, ne încordăm toate energiile pentru a găsi mijloacele sigure, cari ne-ar putea mântui de prăbușire și ne-ar face posibilă trecerea fără mari sgu-duri peste piedicile enorme, cari stau în calea evoluției noastre normale și sănătoase. În lipsa unei puternice îndrumări autoritative, pornite dela o personalitate conducătoare, al cărui glas să fie un energic strigăt de alarmă și de stringere sub steaguri a tuturor puterilor de muncă și luptă, se ivesc, ca în toate epocile tulburi, o mulțime de strategii de ocazie, cari croiesc planuri peste planuri și își îmbie cu o gălăgie asurzitoare soluțiile lor făcătoare de minuni. Oameni fără o cunoștință temeinică a împrejurărilor, fără intuiția clară și puternică a necesităților și posibilităților, pe care și-o dă un studiu îndelungat și serios al bisericii noastre în toată dezvoltarea ei istorică și în întreaga alcătuire ei actuală. Oameni, în fine, cari par a suferi de primejdioasa boală, pe care un celebru neamț a numit-o „Gigantomachie” — improvizează zilnic soluție peste soluție, privitoare la cele mai complicate probleme ale vieții noastre publice. Privind svârcolirile lor însoțite de gesturile nervoase ale celei mai serioase convingeri și ascultând țif-nirile lor stridente, ne vine involuntar în minte pățania prichindelului din poveste, care a pus pe cap pălăria tatălui său și a luat în mână ciomagul lui și-a pornit-o țanțos, pe ulițele satului, făcându-se om „male”.

Cetitorii știu despre ce e vorba. E vorba despre cea mai nouă „so-

luție” privitoare la vechea și greaua problemă a pressei noastre bisericești, care a frământat și frământă de-o jumătate de veac mintea tuturor oamenilor de bine, începând cu învățatul și însuflețitul redactor al „Sionului românesc” de pe vremuri, până la simpaticul și neobositul redactor al „Căii vieții” de azi.

Și în rezolvirea acestei probleme, ca în a tuturor problemelor mari, dacă voim să nu clădim pe nisipul, care-l spulberă vântul, trebuie să ținem seamă de realitatea lucrărilor și a împrejurărilor. Pentru orice om, care judecă cu gândul la această realitate e clar, că tendința noastră trebuie să fie concentrarea celor 5—6 scriitori de talent, pe cari îi avem la o operă, pe care nici unul dintre ei lucrând singuratic nu o poate săvârși. Oricare dintre ei lucrând izolat, ne va da mici opaite, cari se sting la cea mai mică suflare de vânt și împrăștie o lumină disparentă în comparație cu marile necesități ale bisericii noastre. Dacă ar lucra toți împreună, micile opaite de azi s'ar putea închege într-un foc uriaș, care să arunce valuri puternice de lumină din Carpați până la Tisa. Trebuie apoi să ținem seamă de numărul foarte restrins — pentru o parte a pressei noastre bisericești — al cetitorilor. Dacă cetitorii puțini, pe cari îi avem, îi împrăștiem la patru sau cinci publicații periodice, este evident, că fiecare dintre acestea nu vor putea trăi din lipsa spriginului material vieața intențivă, care s'ar aștepta dela ele, ci vor tângi. Ai un singur bloc de marmoră; dacă faci din el o caricatură, ce-ți va rămânea pentru o Minervă? — a zis un foarte învățat și cuminte român.

Cu totul alt aspect ar avea presa noastră bisericească, dacă în locul revistei teologice științifice „Cultura Creștină” — care face orice pe lume numai știință teologică nu —, a „Cuvântului Adevărului”, care va reînvia — se spune — zilele acestea,

și în locul „Unirii” și al „Casei Domnului” am avea o singură publicație, în jurul căreia ar fi grupați toți scriitorii noștri de talent, și care ar da la două săptămâni câte un supliment literar științific, iar lunar un alt supliment, cuprinzând materialul din „Cuvântul Adevărului” și din „Casa Domnului”.

Și ce avânt ar lua presa noastră populară, dacă în locul întreprinderii dela Comloș și a celor dela Lugoj și Blaj am avea una singură pusă sub conducerea lui A. Melin, în jurul căruia s'ar grupa toți ceilalți?

În cazul acesta, firește, am avea o singură administrație și o singură redacție. Și poate tocmai asta e cauza neputinței concentrării, pentru că ar rămânea câteva ambiții redacționale nesatisfăcute și mulți redactori de azi în cazul unei concentrări ar fi reduși la rolul simplu și respectabil — de altfel — de cetitori blajini, cu abonamentul plătit — credem — în regulă. Se vede însă, că boala aceea cumplită și fatală a orgoliului, care face ca în fiecare sat mai mărisor să avem cel puțin două bănci, ca să poată fi toate notabilitățile intelectuale sau financiare locale membrii în direcțiune sau în comitetul de supraveghiere, zădărnicește orice concentrare și pe terenul pressei. Precum sufer unii de boala de-a fi membrii în direcțiune sau în comitetul de supraveghiere al băncii, și dacă nu au loc la banca existentă, își string toate neamurile și toți cumetrii și fac bancă nouă, chiar așa se pare, că sufer unii de boala redactării. Avem un singur bloc de marmoră și ciopind din el atâtea caricaturi, nu ne mai rămâne nimic pentru o Minervă.

Ce „soluție” ni-se propune din partea strategilor improvizați? Domniile lor nu sunt mulțumiți cu actuală pulverizare a energiilor la „Unirea”, „Cultura Creștină”, „Casa Domnului”, „Calea vieții”, „Cuvântul

adevărului", „Foaia oficioasă“ a diecezei Lugojului, „Biblioteca creștină“ din Lugoj, „Biblioteca din Blaj“ și „Cărțile războiului“. Pentru ca destrămarea să fie mai complectă, propun formarea altor grupări în alte centre, unde nu avem încă nimic sub raportul pressei. Va să zică o publicație la Hațeg, una la Sibiu, alta la Făgăraș, Năsăud, Sighetul Maramurășului, Șimleu, Gherla, Beiuș, Oradea-mare, Cluj, Alba-Iulia. Grupările după „centre“ nu-i mulțumesc, ci le-ar trebui anumite grupări după diferitele păcate sau virtuți naționale, a căror combatere sau propagare li-se pare necesară. Deci o publicație, aici, contra pocăitismului, în alt loc alta contra concubinătății, a treia contra alcoolismului etc. Apetitul crește mâncând, zice proverbul, și apetitul redactării probabil ar crește și el, și astfel n'ar fi nici o mirare, dacă acceptând soluțiile acestea disolvante am vedea în timp scurt, că fiecare specie de păcat mai mărișor și fiecare virtute și-ar avea „organul“.

Și strategicii se supără foc dacă oamenii nu-i iau în serios.

Dr. Zenovie Păclișanu.

Din dieta ungară. Deodată cu proiectul votului universal s'a iscat un curent în parlament și afară, care intenționează a codifica un paragraf, în baza căruia drept de vot să capete numai cele ce va și vorbi, serie și citi ungurește. Mișcarea aceasta a pornit-o nemeșimea din Ardeal, secundată de

aderenții ei. Pressa ardelenă ungurească încă a luat poziție pentru principiul acesta, care a ajuns obiect de discuție și în parlament. Fostul prezident al Camerei, Návay Lajos s'a declarat împotriva despoerii de drept al naționalităților prin sulevarea cunoștinței limbii maghiare. Tot asemenea s'a declarat și Polonyi, fost ministru de justiție, care a mai declarat, că guvernul e vizat de sus, ca în proiect să nu ia punctul acesta.

La cele spuse de Polonyi, a reflectat îndată prim ministrul W kerle, declarând, că e fals ceea ce a spus Polonyi. Guvernul nu e legat de nimic, nici vizat de sus, privitor la condiția cunoașterii limbii maghiare. Nu a luat acest punct în program, fiindcă guvernul a avut alte rezerve mai înalte de stat în vederi și nici deun îndrumări de mai sus, cari nu i-s'au dat nici ca mandat, nici în altă formă.

Polonii și pacea cu Ucraina*

Nemulțumirea polonilor față cu cedarea Cholmului la Ucraina, s'a dat pe față mai ales în Austria. Polonii au inscenat tot felul de proteste. Au închis pe 24 ore teatrele, au arborat steaguri negre în Krakau, Lemberg și alte orașe din Galiția. Clubul polon din Reichsrat a vizat pe guvern, că nu mai e în situația a-l sprijini, ci va trece în opoziția cea mai înverșunată. Tot asemenea au făcut și membrii poloni din Casa de sus, unde au citit o declarație de protest și au îndreptat vehemente atacuri contra guvernului.

Polonii și-au remis în frunte cu contele Glombinski toate distincțiile curții imperiale, iar cei doi miniștri poloni au demisionat.

Imprejurarea aceasta a constrâns pe ministrul prezident Seidler să dea

lămuriri în chestia provinciei Cholm. Ministrul prezident a spus la vorbirea sa cu ocazia desbaterii asupra provizorului bugetar, că cedarea acestei provincii a fost prețul păcii cu Ucraina și eventual primul pas spre pacea universală.

Dupăce Rusia a recunoscut și aplicat principiul suzeranității asupra tuturor țărilor și popoarelor sale, puterile centrale au fost constrânse să aplice acest principiu și asupra Ucrainei. În felul acesta provincia Cholm, deși a aparținut istoricește fostului regat polon, este însă locuită de ucraineni și lor le revine a se pronunța dacă dorește a fi încorporați la Ucraina ori rămân și pe mai departe suzeranitatea polonilor.

Comisia, care va stabili granițele etnografice pe linia demarcată de de pacea cu Ucraina se compune alctum și din poloni, cari vor avea ocazia să-și valideze punctul lor de vedere întrucât populația nu va fi ucraineană, ci polonă.

Altă rezolvire a chestiei n'a fost posibilă. Mai ales, că toate tratativele dela Brest-Litovsk au decurs pe baza dreptului de suzeranitate a popoarelor Rusiei. Puterile centrale au recunoscut acest drept și privitor la populația din Estlanda, Livlanda și Kurlanda și nu era rezon a lua acest drept tocmai dela ucraineni. Chiar și prezidentul Statelor-Unită a accentuat în adresa trimisă puterilor centrale, că nu e permis a transmite popoarele și țăările

FOIȚA.

Din spital.

Lalili.

Stam în întineric singură, când măsuța de scris încetul cu încetul se conturează, mai apoi se vede inundată în o pubere argintie, ce insistă în odăița-mi încă întunecată. Răsare luna ca o chemare tainică spre tine, dragă tată. Mă ridic încet, luminez, hârtia, așternută pe masă, așteaptă. Incep să scriu lucruri, ce toate mi-se par că-ți sunt cunoscute, pentru că toate le fac cu gândul la tine.

*

Mi-am schimbat odăița, pe care o cunoștea-i tu. E albă ca zăpada de pe crestele munților. Două ferestre dau în grădina împodobită, și aroma de busuioc și lemnul Domnului. În fața lor am așezat icoana dela tine. Lumina, ce se revărsa dela ele așa dulce o ridică. După orele de muncă și de veghere între bolnavi, mă retrag în odaie, unde stăgă icoana mea, atâta curaj primese.

*

Stam la măsuța mea, priveam cum frunzele una câte una se desprind de pe pomi, după câteva fluturări se așază molatic

pe iarba îngălbenită. Cum de mult ne asămanam cu ele. O boare ușoară e în stare să palească orice zămbet, să rumpă orice pretinție și să ne desprindă de pământul, de care cu atâta insistență ne legăm. Un munte de zăpada, stralucitor în frumusețea-i, e adiere caldă, și toate s'au sfârșit. O undă de iodoform, ce pătrunsesse la mine, face să mă întorc. În usă fetița de serviciu timidă, mă poartă pentru ore particulare de veghiat la o bolnavă.

* * *

Tăcerea, asemenea unui lăcat uriaș, închisese orice murmur. O raza subțire, de lumina se juca în buclele disordonate a bolnavei. Dear ero ogul d n parete în ritmu-i cadențat, făcea să se observe neregularitatea în respirația ei.

După mai mult timp ridică o hii spre mine. Atâta întrebare și atâta încredere exprima: „O de sigar te vei face bine, numai paciența și încredere“, îi zisei. Buzule-i palide încearcă un zămbet nereușit. Tăcerea își țese pânza enigmatică, pe când frunzele în grădina cad molatic una câte una.

*

Privirea-mi cade pe cărțile de lectură, puse la îndemână. Le frunzoresc. Una e carte morală, cealaltă descrie viața șgometoasă de oraș mare. Ce contrast între ele. Ce

propone una, ce descrie cealaltă. Cât curății însușă una, cu câtă pretinție te sfătuește, șoptindu-ți parecă la ureche așa de timid, cum să te porți, ce-i viața aceasta, ce suntem noi. În cealaltă, câtă aroganță acoperită cu maniere fine, câtă răutate împodobită cu dantelă, câtă melime de suflet sub masa marionetării și cât urât împodobit cu frumos. Toate trec, au trecut, ca un val murdar, spumos, ce șerpue prin alvia-i murdară, cufundându-se în afunzimele mărilor. În urma lor rămânem noi posteritatea ce avem posibilitatea de a ridica zăbrelele, ce desparte trecutul de prezent. Avem puțința de a privi din înălțimea vieții, la zădărnicia trecută, ce zace pe povârniș. Avem libertatea de a ferma un val murdar, spumos, ce să curgă pe aceeași alvie, sau luând câte un diamant din prinosul inimii noastre și de zi, să construim o betoală scumpă, ce să tinde spre zăritele albastre.

*

Simt că sunt fixată. „La ce te cugeta-i?“ mă întrebă. „Câtă zădărnice și nemulțămire e în lume, dacă o privești prin prisma plăcerilor trecătoare.“ — O estare lungă îmi fu răspunsul. — Dupăce privirea-i se desprinde de pe lumina trandafirică, — „am fost ca o păsărică resfătată, fără gânduri... Ușoratică treceam peste durerile altora.“ Incepea să se gră-

sub suveranitatea altor neamuri, ca și când ar fi obiecte sau jucării.

A cerut apoi ca răspunsul să fie luat spre știre.

Deputații poloni nu au fost satisfăcuți de vorbirea ministrului prezident, declarând, că aceasta nu a avut nici o influență asupra atitudinii opoziționale a clubului polon.

Pacea cu Ucraina. Ministrul prezident Seidler a declarat, că pacea cu Ucraina se întemeiază pe reciprocitate. Ucraina a promis, că va pune la dispoziție puterilor centrale tot plusul bucatelor sale. Cuantitatea bucatelor ucrainene este cu mult mai mare, decât să poată fi mai în grabă transportate. Este nădejde însă, că până la finea anului vor putea fi aduse. Aceasta atârnă mult și dela raporturile interne dintre Ucraina și Rusia mare, unde anarhia ia proporții tot mai înspăimântătoare.

Ministrul prezident Wekerle despre soldații noștri din captivitatea rusească. Cu ocazia unei întruniri a partidului guvernamental, ministrul-prezident, Wekerle a făcut importante declarații privitor la situația prizonierilor de războiu austro-ungari din captivitatea rusească.

Ministrul-prezident a declarat, că situația internă a Rusiei este într'adevăr desperată. Sunt stări nelămurite. Guvernul rusesc a redus apanajele ofițerilor prinși la acele a militarilor de rând și pe mulți i-a eliberat, astfel, că acum nu sunt în stare să câștige pâinea. Guvernul nostru a făcut tot posibilul, ca să ușureze scartea prizonierilor și să-i aducă acasă cât mai în grabă. A pus la dispoziția consulatului danez din Petrograd mai

multe milioane pentru plăcerea sorții soldaților noștri prinși în Rusia, dar consulatul nu e în situația de-a putea expedia banii. Posta, telegraful nu mai funcționează în Rusia, băncile nu trimit și nu primesc bani. Imprejurările cele mai triste există în jurul Petrogradului și al Moscovei, unde de abia mai circulă și trenul. Delegații noștri au putut pleca din Petrograd numai cu enorme greutate, deoarece în toată gara capitalii rusești două locomotive erau, dintre care una mergea numai 14 klm. dela stație. În felul acesta prim-ministrul crede, că deocamdată nu e consult a mișca prizonierii noștri din Siberia, unde sunt totuși mai normale și mai liniștite împrejurările.

Ministrul-prezident Seidler a declarat, că până acum au sosit din Rusia peste zona de războiu circa 20—25.000 soldați de ai noștri, cari au fost prinși acolo și acum vin spre casă.

Autoritățile noastre au luat toate măsurile, ca prizonierii reînțorși să fie bine primiți și ajutați cu cele de lipsă.

Reluarea tratativilor de pace cu Rusia. Reînceperca ostilităților din partea germanilor împotriva Rusiei, ocuparea Dünaburgului și înaintarea trupelor germane dinspre Luck a consternat guvernul rusesc, care credea, că nefăcând pace și părăsind terenul de luptă germanii își vor vedea de alte afaceri.

Kühlmann, secretarul de stat al Germaniei a declarat altcum, că germanii sunt gata a relua oricând firul întrerupt de Trotzky al tratativilor, dar în vederea, că bolșevicienii maltratează și omoară populația germană din Estlanda și Kurlanda, iar pe teritoriul Ucrainei prind magazinele de bucate, ca să nu poată fi exportate în

Germania. Germania e constrânsă a continua războiul împotriva rușilor mari.

În urma acestora, tocmai pe timpul desbaterilor din parlamentul german a sosit la adresa lui Kühlmann următorul comunicat telegrafic dela consiliul comisarilor ruși din Petroburg:

Consiliul comisarilor poporului se vede îndemnat, ca în vederea situației de față să declare, că consimte la subscrierea acelor condiții de pace, cari au fost statorite de delegații puterilor centrale în Brest-Litovsk. Consiliul comisarilor poporului declară, că privitor la stipularea mai deaproape a condițiilor de pace făcută de guvernul german își va trimite răspunsul cât mai în grabă.

Pe urma acestora s'a ținut un nou consiliu în Berlin și s'au luat hotărâri, ca în vederea reluării tratativilor cu rușii, atât Czernin cât și Kühlmann își amână călătoria la București, unde aveau să convină cu delegații români în vederea încheerii păcii cu România.

Incidente în parlamentul din Austria. Ciecniile vehemente dintre poloni și ucraineni provocate prin anexarea Cholmului își au răsunetul în mare parte și în discuțiile infocate ce se încing în camera austriacă. În legătură cu vorbirile deputaților poloni contra votării bugetului provizor dep. Goetz a protestat energic, în numele clubului polon, contra pactului dela Brest-Litovsk, după ce numai statul polon are drept să dispună de teritoriul aparținător lui.

Deputatul Dasinski a declarat, că între poloni și ucraineni Cholmul va fi a doua chestie a Elisabetei-Lorena, care va săngera veacuri. Între strigate tumultuoase a partidului din stânga a protestat cu asprime contra procedurii germane din Polonia și România.

Președintele Camerei l-a îndrumat la ordine.

În decursul vorbirii dep. Winter a intrat în parlament delegatul Ucrainei Sevriuk. Deputatul ceh Soukup l-a apostrofat cu cuvintele insultătoare:

— Scandal, că încheie pace cu un baiat de 29 ani. Ești afară acolo e mai larg.

S'a produs un șomot mare. Ucrainenii amenințau cu pumnii pe deputatul ceh, care a fost adus la ordine de către președintele d'etei.

Războiu între Rusia și România. Guvernul rusesc a cerut dela guvernul român, ca numai decât să evacueze Basarabia, să extradee toate magazinele militare rusești, să rebonifice pagubele, iar pe seama miliției rusești, să lase drum liber peste teritoriul basarabean și român. A cerut, ca pe Scerbacew comandantul frontului român să-l extradee, totasemenea și pe aceia cari au ucis niște matrozi rusești în Reni. Nesatisfăcând ultimatumului rusesc guvernul român, se vor începe ostilitățile între România și Rusia.

dească ea și cum ar dori a arunca o greutate, ce e mistue. *Calitățile nu erau pentru mine altceva decât tot atâtea razime, pe cari cu gânduri grele înaintam în rău...* „Am dus o viață rea”, îmi prinse mâna. „Dumziata ești tinărară, nu știi nimic, nu știi ce înseamnă a... trăi în răutate, ef... Doamne eu știu”. Îmi stringe mâna cu putere. Șironic nelătrupte de lacrimi se prolingeau prin colțul ochilor pe perină. „O Doamne... Is așa de rea și veiu muri departe de tine”. Sughite scurte de plâns întrerupeau respirația așa de timidă și neroguită. „Asta mi-e suferința... asta mă mistue”. Sughiturile scurte deveniră hohote de plâns, „dar n'am voit”. Și fără voie îmi veni în minte valul murdar, spumos, ce-l lasam să curgă pe aceeași alvie.

M'am așezat frumusele lângă ea, i-am prins mâinile reci, iară privirea cu atâta dragoste o am așezat în ochii ei adânci: „Cât ești de bună, dar dumziata ești iertată, nu numai iertată, ești chiar împăcată cu Dumnezeu”. Sa nită la mine cu atâta seriozitate. „O câtă bucurie e pentru dumziata în ceruri”, încerca să zimbescă. „Da e așa bucurie mare. De argint preserat cu roze și erini îți va fi drumul, ce l-ai câștigat prin suferințele morbului. Muzica lagorească, ce e ai câștigat prin păreoa de rău, îți va fi călăuză, iară locul fericirii vecinice, o acela

e de mult câștigat de dulcele nostru Măntuitor. O nu regreta nimic, trebuie să fi așa de fericită, du-mă eu dumziata.” Și fără voie deli stropi mari ferbinți mi-se rostogolise pe mâinile-i reci. Încercă un gest de adiare, dar nu-i reuși. Privirea-i însă stă pe amulețul meu dela gât, cu chipul Domnului. Îl desprind și atârnă cu grije de gâtul ei slăbit, cu ajutorul meu își așază mâinile pe el. „Ai spus că ma fac bine... acum sunt.”

Mâinile-i erau încleștate pe chipul Domnului, un zimbet ușor isflori pe buzele-i vineții, iar lierirea de viață din privire, e concentrase spre ceva frumos, nevazut de mine. Mă așez în genua-chi, împreună mâinile. Raza de lumină să mărise, invalindu-ne a mantaua-i strălucitoare. O liniște sfântă domnea cuprinsurile, doar ritmul cadent al orologiului acompania două respirații nerogulate, pe când frunzele afară se desprindeau și fluturând domol, se așezau molatic pe iarba îngălbinită, una câte una.

* * *

Dragă tată, când eram micuță cu atâta gingășie mă lua-i pe genua-chi, întrebă: du mă că au ce mă joc? Nu e așa că și acum îți caușează aceeași plăcere, când fetița Ta acum serioasă, îți scrie nelătrubată unele frânturi din viața ei?

A ta iubitoare copilă

Maria.

Războiul european.

— Telegramme oficiale. —

Budapesta, 21 Februarie. Frontul estic. Regimentele noastre după eşirea din insula Moon și trecerea peste Sundon-ul înghețat au intrat în Estland și au cucerit Lealy. Înaintările în cursul sinului de mare Riga au ajuns până la Renigel și Lemsal. În luptele scurte dela Lemsal am prins 500 ostași și 200 patroane. Am înaintat peste Wendene. Trupele noastre stau înaintea Walmarului. Intre Dünaburg și Pinsk înaintăm spre est.

Grupul de armată Linsingen: Continuăm înaintarea. Am ocupat pe întreg frontul linia ferată. Din Rovno am scos pe dușman. Prada nu se poate calcula nici aproximativ. După datele de până acum am prins 1 general, mai mulți comandanți de divizie, 325 ofițeri și 8700 ostași. Am capturat 1325 patroane, 120 mitralieze, 3400 cară, trenuri, aproape 1000 vagoane cu articlii de consum.

Frontul italian. Pe platoul dela Asiago și ost de Brenta lupte de artilerie.

Frontul apusean. În multe locuri s'au dat lupte de mine și artilerie. În Argonnes am executat o eşire succesă. Luptele s'au înăsprit în mai multe puncte dela frontiera Lotharingiei și și între Selle și Plaine. Seara au atacat diviziile puternice pozițiile noastre dela Meuselle, Rehicourt și Manancourt. Dușmanul a pătruns în unele secțiuni, dar a fost respins de contraatacul infanteriei. Spre sud-vest de Marchkirch trupele de asalt au făcut prizonieri cu ocaziunea unei întreprinderi de sondaj.

Informațiuni.

Intru mărirea lui Dumnezeu. Preaștimatele *Cheregi Nuț* locuitor și econom în comuna Cristelec (Kerestelek) com. Bălăgiu, — carele în 31 Ianuarie a. e. luând parte la s. liturghie ce s'a celebrat în biserică gr.-cat. rom. din filia Ip (com. Sălăgiu) cu care ocazie a daruit pe seama bisericii aceleia, *una mie (1000) coroane*, care sumă s'a și depus la institutul de eredit și economii „*Silvania*” din Șimleu spre fructificare — adaogându-se la capitalul merit pentru nouedificanda biserică din Ip.

Bunul Dumnezeu să i răsplătească această jertfă, cu lungime de zile, — să-i înmulțească averea sa, să mai poată aduce prinosul său pe altarul Domnului — spre înfrumusețarea sântelor maice bisericii spre lauda și mărirea lui Dumnezeu! Iar ea pe

un creștin bun și binefăcător s. maică biserică îl va pomeni cu darurile sale, între ai săi fii și creștini buni.

În numele antistiei bisericesti:

I. P. Bruchental Vas. *Pordeu*
parohul Porțului și a Ipului. curator primar.

Dorința Majestății Sale. Din Viena se anunță: Proiatul Hauser care a fost în audiență la M. Sa din încredințare preamaltă a spus în dietă următoarele: Gândul cel mai mare a Demnitorului e cauzat de necesitatea continuării războiului și că nimic nu dorește mai mult decât să poată trimite soldații acasă. Mai ales îi zace în inimă eliberarea cât mai în grabă a contingentelor de soldați mai în vârstă.

DD. Dr. Mihail și Dr. St. C. Pop, deputații noștri, au intervenit în Cameră în favorul internațiilor români, cerând dimiterea lor acasă cât mai grabnică.

Primministrul Wekerle, a promis că se va interesa de sanarea acestei chestii.

Dr. Dr. Valer Braniste — deținut. „*Ujság*”-ul din Cluj aduce vestea, că dr. *Valer Braniste*, redactorul „*Drapelul*” lui din Lugoj a fost deținut și dus la Seghedin. Motivele deținerii sunt necunoscute.

Dăruiri. La „Fondul casei meseriașilor” administrat de „Societatea meseriașilor români din Blaj” au intrat următoarele contribuții benevole: Dr. Alexandru Circa, medic șef la spitalul militar din loc. cor. 30; Dr. O. Prie, prof. 10 cor.; Ioan Bărbat, preot Bucium 8 cor.; Traian German, profesor, Aug. Caliani, prof., Dr. Alex. Borza, prof., câte 5 cor.; Petru Suciu, prof., Ioan Fodor, prof., Alex. Ciura, prof., Ioan Băgăian prof., Iacob Domșa, protop. Zlagna, Nicolae Marcu, preot Foleind, câte 2 cor.

Pentru contribuții mulțamește în numele Societății *G. Precup*, president.

Copii din Austria în Ungaria. Ministerul din Austria s'a pus în legătură cu cel ungar pentru a discuta mijloacele prin care s'ar putea aduce în lunile de vară din Austria în Ungaria cam 150—200 mii copii. În schimbul viptului guvernul austriac va plăti o anumită sumă. Austria încă a aplicată să facă un contra serviciu, să ducă în ținutul Alpilor copii din Ungaria cari sufer de anemie din cauza alimentației slabe. Presa maghiară se exprimă cu multă indignare despre planul guvernului din Austria fiind lucru cunoscut că nici în Ungaria nu mai e Cănaatul cel vechiu. Multe familii cu copii destui trăesc foarte greu și pe subțire, fiindu-le cu totul eschis să mai primească un nou contingent de mănecători.

Alt motiv de indignare sunt acuzele grave ridicate de naționalitățile din Austria contra Ungariei.

Convocator la adunarea generală a „Reuniunii femeilor române gr.-cat. din Blaj”, ce se va ținea Duminecă, în 3 Martie 1918, la orele 10 a. m., în sala de conferență a profesorilor dela gimnaziu.

Ordinea de zi: 1. Vorbirea de deschidere a prezidenței. 2. Raportul general al comitetului pe anii 1916 și 1917. 3. Raport despre averea reuniunii pe anii 1916 și 1917 și 1917. 4. Exmiterea a lor 2 co-

misii: a) pentru raportul general al comitetului, b) pentru raportul despre averea reuniunii și inserierea de membrii noi. 5. Raportul comisiunilor exmiae. 6. Alegerea unei membre extraordinare în comitet. 7. Eventuale propuneri.

Blaj, în 20 Februarie 1918.

Elisa Bodocan *Nicolae Negrusiu*
viceprezidentă. secretar.

Statariu în orașul Szabadka. În urma deselor furturi și spargerii, împreunate cu omor, cari în timpul din urmă au luat proporții mari, municipiul orașului Szabadka cerut dela ministrul de interne declarare de statariu pe întreg teritoriul orașului Szabadka.

În loc de rutean — ucrainean. Guvernul din Austria a dat ordin, ca în acele oficiale cuvântul rutean să fie înlocuit cu — ucrainean. Dispozițiile acestea au fost cu satisfacție în timpinate de către deputații ruteni din Reichsrat.

Bibliografie.

A apărut:

„Cartea mângălerii”. Pilde și învățături creștinești pentru tot creștinul bun evlavios, de *George Mânzat*, preot gr.-cat. Se poate procura dela librăria ANCA din Gherla. Prețul nu e indicat.

Posta Redacțiunii.

Székelykeresztur. Nu-i publicabilă.

Proprietar, editor și Redactor responsabil:
Ioan Suciu.

MULȚĂMITĂ.

Nepuțând răspunde tuturor aceloră, cari din prilejul decedării iubitelui nostru soț și părinte: **Alex. Barbulescu** paroh și v.-protop. on., ne-au condolat, prin aceasta le exprimăm cele mai sincere mulțămite.

Văd. *Olimpiada Barbulescu* și
Otilia Dr. Oltean n. Barbulescu.

Cumpărați și cetiți
Calendarul de buzunar
pe anul 1918.
Scos de Tip. „Poporul român” din Budapesta.

Cel mai elegant și mai dragut calendar apărut în anul acesta, de folos pentru soldați economi, tineri, studenți, preoți, învățători cuprinzând un bogat material literar, poezii din războiu, povești, nuvele, îndrumări, măsuri și legi noi, despre ajutorul de stat despre scumpirea biletelor de tren, despre nouile ordinațiuni date de guvern în chestii bucatelor, creșterii porcilor, cari soldați pot fi retrași de pe front, sosirea trenurilor, cărți alegători români vor fi în Ardeal. Apeși pe vestiri de toată frumusețea: „*Proscurile Pa-laghiei*” de dr. *Septimiu Popa*; „*Inelul țigă-nului*”; Poezii: „*Vieța*”, „*Mi-e frate*”, „*Să dă a mea mândreță*”. Sfaturi practice pentru economi și soldați. Multe chipuri. Preț numai 1 cor. 30 fil. cu porto cu tot.

Comandanți cât de iute, altfel se vând teate. — la „Poporul Român” Budapesta VII., Ilka-utca 36.